

**Allas on upotettu
pöytälevyn tasoon.
Tämä yksityiskohta
nostaa remontin hintaa
jopa sadoilla euroilla.**

Keittiöliikkeistä saa kuulla, että allasta on lähes mahdoton liimata itse pöydän tasoon, joten työ kannattaa teettää heillä. Näin altaalle tulee jopa pari sataa euroa lisähintaa. Väite on tietenkin pötyä. Näin työ toteutetaan noin puoleen hintaan.

VAIKEUSASTE:

Tehtävä on haastava, ja yläjyrsimen käyttökokeuksesta on hyötyä. Etene hitaasti ja mittaa moneen kertaan.

AJANKÄYTTÖ:

Päivä tai kaksi, ei kannata kiirehtiä

HINTA:

Noin 500 €, mikä on alle puolet liikkeen hinnasta. Hinta riippuu materiaalivalinnoista.

KYLLÄ!

Altaan voi liimata itsekin

Väite on kuultu moneen kertaan: Voit selvittää monesta työstä itse, mutta keittiöaltaan liimaaminen pöytä-tason alle tai sen tasoon vaatii ammattilaisasentajan ja isot, kalliit ja tarkat työstökoneet.

Keittiöaltaita on liimattu aiemminkin tasoon ja näin todistettu, että työ ei ole ainakaan mahdoton tehtävä käteväälle nikkarille. Myös toisen myytin voi heittää romukoppaan, nimittäin sen, että tasoon liimaaminen, jossa allas asettuu täysin samaan tasoon keittiöpöytä-tason kanssa, ei muka onnistuisi muilta kuin ammattikseen kalusteita asentavalta.

Tehtävä vaatii näppäryyttä ja suurta tarkkuutta, mutta jos on tottunut työskentelemään puun parissa ja noudattaa seu-

raavia ohjeita, on hyvin varustautunut työhön. Työn voi tehdä huomattavasti edullisemmin kuin mitä keittiöliikkeet yleensä laskuttavat tasoon liimaamisesta.

Perinteisesti keittiöallas asetetaan sille sahattuun aukkoon niin, että se lepää tason reunan päällä. Altaan reunus kerää tällöin paljon likaa. On paljon tyylikkäämpää ja hygieenisempää asettaa allas pöydän kanssa samaan tasoon.

Tasoon liimauksen voi toteuttaa kahdella tavalla: päälleliimauksena, jolloin altaan reunaa varten jyrksitään huullos pöytälevyn päältä tai altaliimauksena, jolloin huullos jyrksitään levyn alapuolelle. Esimerkin allas päälleliimataan, joten sille jyrksitään altaan ulkomittaan millilleen sopiva huullos.

Allas

1 Mittaa altaan ulkomitta huolellisesti. Usein ulkomitta on ilmoitettu, mutta tarkista mitta joka tapauksessa, ennen kuin valmistat kaavan. Tässä ulkomitta on 52 x 58,5 cm.

2 Mittaa altaan reunan paksuus. Kuvassa se on 9 mm. Jyrsittävän huullosen pitää olla 2 mm syvempi kuin altaan reunan paksuus, esimerkissä siis 11 mm.

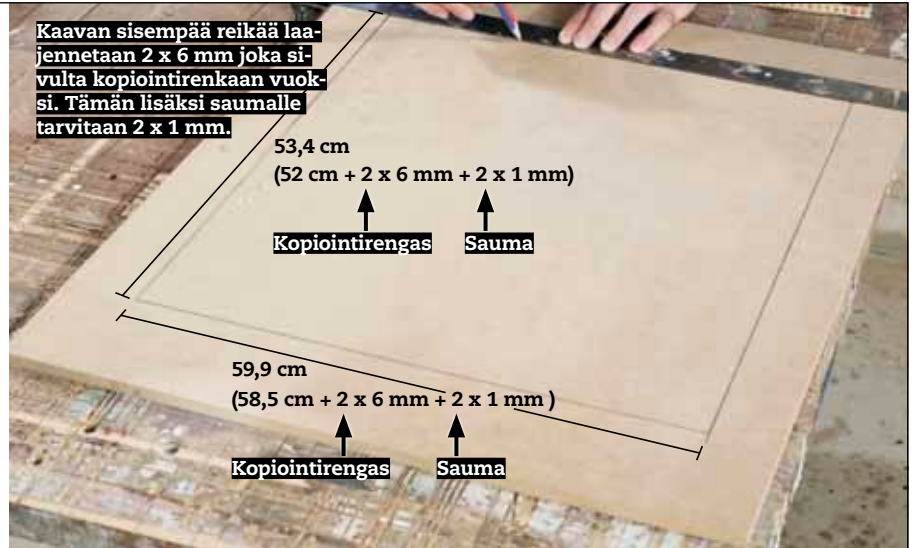

3 Mittaa altaan asennusreuna. Tässä altaassa on 20 mm leveä asennusreuna koko altaan ympäri. Tämän reunuksen vuoksi huullos on jyrksittävä tarkasti pöytälevyyn.

Valmista kaava

Jyrsiminen tehdään kolmessa vaiheessa. Ensinnä jyrsitään altaan asennusreunan huullos, jonka pitää olla millimetrin altaan ulkomittaa suurempi. Sitten jyrsitään huullokselle lisälevyettä sisäänpäin niin, että huullos sopii koko altaan asennusreunan leveyteen. Kolmannessa vaiheessa jyrsitään pöytätautasen läpi sopiva aukko, johon allas upotetaan.

Jokaiseen työvaiheeseen käytetään yläjyrsintä tarkkuusvaatimusten vuoksi. Kaksi ensimmäistä jyrshintä toteutetaan saman kaavan avulla. Kaavat on tehty 12 mm mdf-levystä kokoon 70 x 80 cm, joten levyihin jää tukeva ulkoreuna senkin jälkeen, kun altaalle on jyrsitetty aukko.

1 Merkitse altaan ääriiviivat tarkasti keskelle mdf-levyä. Mittaa 7 mm merkkiviivasta ulospäin (lue kopiointirenkaan mitoitus, kts. alla) kaikilla neljällä sivulla ja piirrä uudet merkkiviivat.

2 Jyrsi kaava irti tarkasti merkkiviivaa pitkin kulmasta kulmaan. Käytä suuntaisohjainta. Jyrsi ulomman merkkiviivan sisäpintaa pitkin. Käytä kiiloja jyrsimen stoppareina.

3 Kiinnitä kaavan alle apulista. Sen avulla voidaan säilyttää haluttu etäisyys pöytälevyn etureunaan, kun kaava laitetaan pöytälevylle. Tässä etäisyys on 5 cm.

ALLAS JA TASO: VAATIMUKSET

Allas: Tarjolla on erityisesti tasoliimatavaksi tarkoitettuja alaita, mutta ne ovat hyvin kalliita ja vaikeita löytää. Onneksi useimpia perusalaita voi käyttää. Altaassa pitäisi olla vakaa (jäykkä) asennusreuna, jossa on suhteellisen teräväreunainen pystyulkoreuna. Terävä reuna helpottaa millimetrin ohuen sauman tekoa altaan reunan ja pöytälevyn väliin.

Pöytälevy: Suosituksena on, että allas upotetaan täyspuiseen kovapuulevyyn, eikä laminaattilevyyn. Esimerkin allas upotetaan 38 mm paksuun saualiimattuun saarnipöytälevyyn.

Kopiointirenkaan mitoittaminen

Jyrsinterää ohjaa kopiointirengas, joka on kuin pyöreä kaulus, jonka reunaa kuljetetaan kaavan reunaa myöten. Jyrsinterä työntyy ulos kopiointirenkaasta, jonka vuoksi renkaan halkaisija on suurempi kuin jyrsinterän.

Jyrsinterän etäisyys kopiointirenkaan ulkoreunaan on huomioitava kaavaa tehtäessä. Laskutoimitus on helppo: Kopiointirenkaan halkaisija – jyrsinterän halkaisija : 2. Tässä on Ø 24 mm:n kopiointirenkas ja Ø 12 mm:n jyrsinterä, joten altaan ulkomittaa lisätään 6 mm.

1. jyrshintä

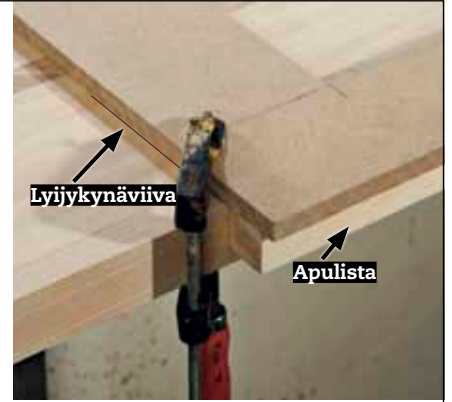
Nyt päästään käsiksi jyrsimiseen. Tässä vaiheessa on oltava erityisen tarkkana, erityisesti ensimmäistä uraa jyrsittäessä, sillä se muodostaa ainoan reunan, joka näkyy myös sen jälkeen, kun allas on asennettu.

Yläjyrsimen kopiointirengas takaa, että jyrshintä voidaan ajaa tiiviisti kaavan sisäreunaa pitkin terän huojumatta.

Jyrsi kolme kertaa, ja joka kerta hie-
man syvemmälle. Tämä onnistuu hel-
poiten käyttämällä jyrsimen revolveri-
säädintä. Jos asennukset mietittyvät,
tutustu verkkosivuillamme (www.
teeitse.com) olevaan yläjyrsinkurssiin.

1 Aseta jyrshintäkaava pöytälevylle niin, että se sopii alla olevaan allas-
kaappiin. Merkitse kaavan sijainti
(molemmat ulkosivut) pöytälevyyn
hennoilla lyijykynäviivoilla.

2 Paina apulista tiiviisti pöytälevyn
etureunaa vasten ja kiinnitä kaava
ruuvipuristimilla.

3 Aseta jyrsin kaavalle ja tue pohja-
levyn vastakkaista puolta mdf-levyn
palalla, jotta pohjalevy pysyy vaakasu-
rassa. Paina jyrsinterä alas kunnes se osuu
pöytälevyyn. Säädä ja lukitse jyrsinvyvyys,
kuussa se on 11 mm. Poista mdf-levy.

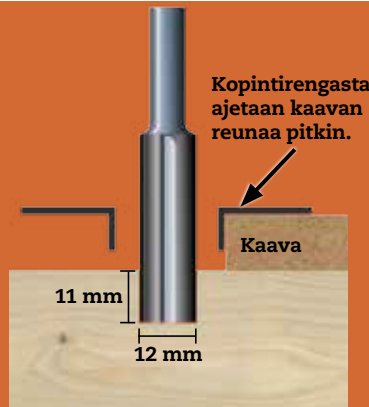
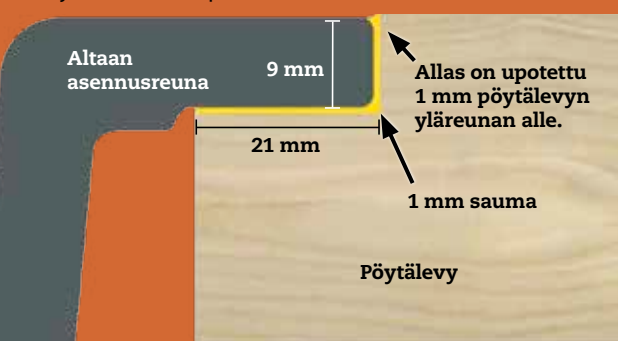
**4 Pidä jyrshintä tarkasti pysty-
suorassa ja jyrsi koko levyn
ympäri.** Käytä levyypalaa, jonka leikkaat
kaavasta irti, ylimääräisenä tukena jyrsimen
pohjalevyille. Jyrsi useaan kertaan, kunnes
saavutat vaadittavan jyrsinvyvyyden.

5 Tarkista, että jyrsinvyvyys pitää
paikkansa koko jyrsinurassa.
Kuvassa kulmia on kevyesti pyörästetty
vastaamaan altaan kulmien pyöreyttä.

TÄLTÄ LOPPUTULOS TULEE NÄYTTÄMÄÄN

Allaan asennusreuna on asetettu huullokseen, joka on sekä millimetrin syvämpi kuin altaan kokonaispak-
saus ja millimetrin leveämpi kuin asennusreuna, jotta
väliin jää vielä tilaa kapealle saumalle.

1. JYRSINTÄ
Ensin jyrsitään huullos. 12 mm:n
urajyrsinterä tekee 11 mm syvän
uran, joka myötäilee tarkasti
kaavan reunaa.

TYÖKALUT

Käytä erikoispitkää jyrsinterää, jotta voit hyödyntää yläjyrshintä sahan tapaan kuten tässä tehtävässä. Jyrsinteriä myydään sarjoina, joissa on lyhyitä teriä, eikä niillä pysty työstämään tarvittavan syvää uraa, kun yläjyrsin on asennettu kaavan päälle. Hanki erikoispitkää jyrsinterä. Oikean puoleinen urajyrsinterä on 9 cm pitkä, ja maksaa noin 40 €, mutta sitä voi käyttää kaikkien jyrshintään, myös 38 mm paksun pöytälevyn läpjyrsimiseen.

2. jyrshintä

Nyt huullos, jonka päälle altaan asennusreuna sijoitetaan, on valmis. Koska keittiöliikkeiden suurten koneiden super-tarkkuuteen ei ole mahdollisuuksia, huullos joudutaan tekemään 2 mm altaan paksuutta syvemmäksi, jotta huulloskoksessa on tilaa millimetrin saumalle. Näin altaan ja levyn välinen sauma saadaan suljettua ja suojattua kosteudelta.

Käytettävä kaava on sama kuin 1. jyrsinnässä, mutta sitä siirretään 10 mm ensin yhdelle sivulle ja sitten kolmelle muulle sivulle. Jälleen jyrsitään 11 mm syvyyteen ja useampaan kertaan. Jyrsin-terän halkaisijan ollessa 12 mm koko huullosleveys jyrsitään kerralla.

1 Siirrä jyrsinkaavaa 10 mm sen alkuperäisestä sijainnista. Ota mitta alkuperäisestä lyijykynämerkinnästä ja jyrsi yksi sivu kerrallaan.

Kaava on sama kuin millä työ aloitettiin, mutta nyt sitä siirretään hieman.

TARVIKELUETTELO

Tarvikkeet

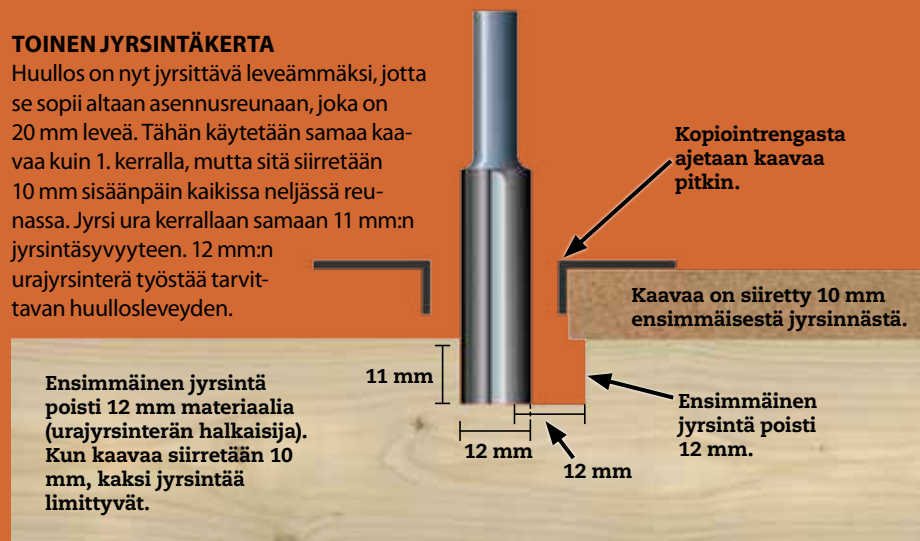
- Keittiöallas, jossa on asennusreuna
- 38 mm täyspuinen pöytälevy
- Mdf-levyä kaavoja varten
- Sauma-/kiinnitysliimaa (esimerkissä Tec7)
- Lakkaa
- Maalarinteippiä
- Apulistoja

Erikoistyökalut

- Käsiyläjyrsin
- 9 cm pitkä urajyrsinterä, Ø 12 mm

TOINEN JYRSINTÄKERTA

Huullos on nyt jyrstetty leveämmäksi, jotta se sopii altaan asennusreunaan, joka on 20 mm leveä. Tähän käytetään samaa kaavaa kuin 1. kerralla, mutta sitä siirretään 10 mm sisään kaikissa neljässä reunassa. Jyrsi ura kerrallaan samaan 11 mm:n jyrstävyyteen. 12 mm:n urajyrsinterä työstää tarvittavan huullosleveyden.

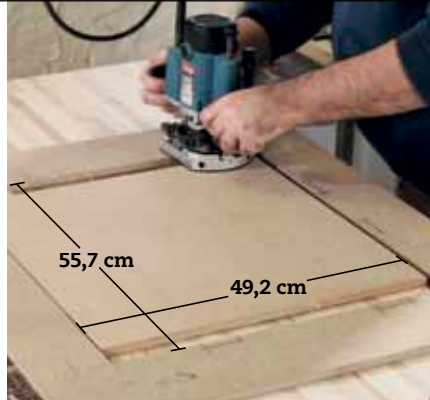

Jyrsi altaalle aukko

Altaalle jyrsitään aukko yläjyrsimellä, johon on asennettu pitkä jyrsinterä. Näin voidaan hyödyntää yläjyrsimen ylivoimaista tarkkuutta allasaukon teossa.

Ensin valmistetaan uusi kaava. Se tehdään niin, että huulloksesta jää jäljelle 21 mm. Aukosta tulee 55,7 x 49,2 cm:n kokoinen.

Myös altaan paikalleen kiinnittäville heloille jyrsitään paikat, joten nämä sisällytetään myös kaavaan. Mittoja ottaessa on muistettava huomioida myös kopiointirenkaan käyttö. Rengas siirtää jyrsinterää samalla tavoin kuin muissakin jyrsinnöissä. Kun kaikki on valmista, allas sopii aukkoon tarkasti.

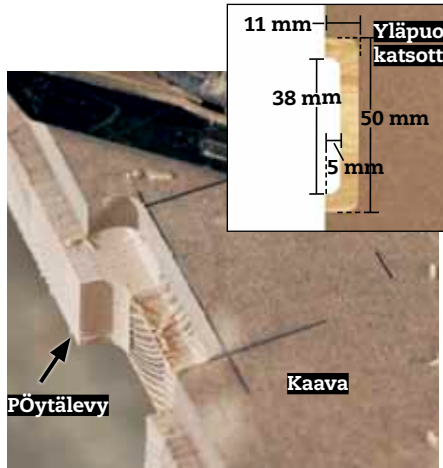
1 Seuraa uutta jyrsinkaavaa. Jyrsi useaan kertaan, kunnes pitkä jyrsinterä menee 38 mm paksun pöytälevyn läpi ja jättää jälkeensä aukon altaalle.

2 Nyt pöytälevynpalan voi poistaa. Levyn voi laskea varovaisesti suoraan työpöydän päälle. Muussa tapauksessa sen voi kiilata työpöydän päälle. Alustan pitää kuitenkin aina olla vakaa.

3 Allas on nyt melkein sopiva aukkoon. Ainoastaan kuusi kiinnityshelaa työnny ulos kummastakin sivusta ja etureunasta.

4 Merkitse helojen paikat kaavaan ja leikkaa pienet lovet, jotka voidaan jyrsiä kopiointirenkaan kanssa. Kuvan jyrsityt lovet ovat 5 mm syviä ja 38 mm leveitä, tarkalleen riittävän suuria helojen soveltamiseksi ja altaan asentamiseksi.

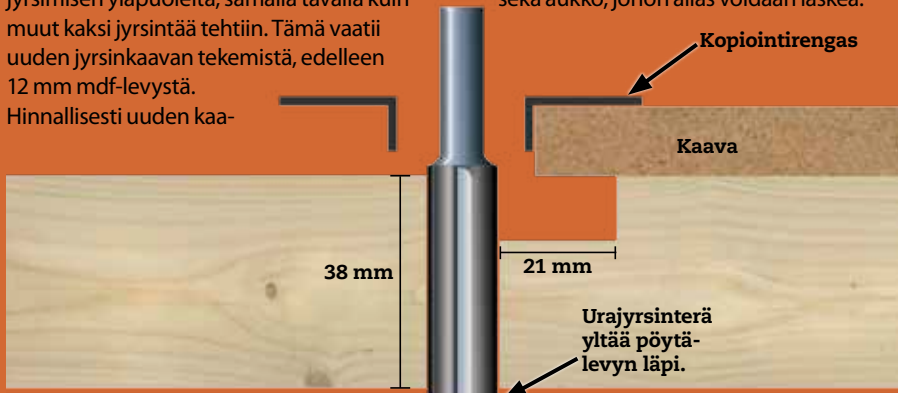

5 Sovita allasta. On tärkeää, että allas asettuu tasaisesti huullokseen ja uppoaa 2 mm.

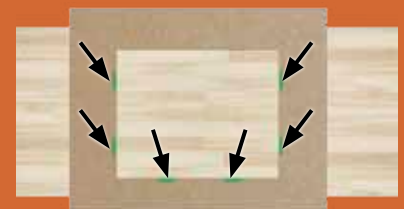
AUKKO JYRSITÄÄN UUDELLA KAAVALLA

Jotta aukosta tulisi mahdollisimman tarkasti oikean kokoinen, se tehdään yläjyrsimellä. Erikoispitkä jyrsinterä sallii pöytälevyn läpijyrsimisen yläpuolelta, samalla tavalla kuin muut kaksi jyrsintää tehtiin. Tämä vaatii uuden jyrsinkaavan tekemistä, edelleen 12 mm mdf-levystä. Hinnallisesti uuden kaa-

van teko on pikku juttu, ja työstötapa on sama kuin ensimmäisestä kaavaa jyrsittäessä. Jyrsinnällä luodaan 21 mm huullos sekä aukko, johon allas voidaan sika.

Tähän allasmalliin sisältyy 6 helaa, joilla allas kiinnitetään.

TEE HELOILLE TILAA

Allas on varustettu heloilla, joille on jyrsittävä tilat, ennen kuin allas voidaan asentaa paikalleen. Helojen lukumäärä vaihtelee altaasta toiseen.

Liimaa allas kiinni

Tämä pöytälevy käsitellään keittiötaso-öljyllä etu- ja takapinnalta ja kaikista jyrityistä/sahatuista reunoista kosteuden sinetöimiseksi pois.

Allas liimataan jyrittyyn huulokseen. Öljy ja liima tarttuvat huonosti, joten huullos sinetöidään lakalla moneen kertaan. Varsinkin huuloksen reuna, joka on voimakkaasti imevä levyreuna, on suljettava tehokkaasti kosteusvahinkojen välttämiseksi. Liimana on Tec7, joka tarttuu lähes kaikkiin materiaaleihin ja synnyttää kiinteän mutta joustavan sauman.

Tec7:n väri vaihtoehdoista valittiin saumaväriksi altaaseen sopiva musta.

1 Hio reuna kevyesti. Päätyyn jää jyrimisestä hieman "jyrintähötöä", mutta se on helppo poistaa hiomapaperilla.

2 Lakkaa huullos ja päätyreuna. Nämä on sinetöitävä monella lakkerkerroksella. Varo, ettei lakkaa joudu pöytälevylle, jos sitä on jatkossa tarkoitus öljyt. Lakan on kuivuttava täysin, ennen kuin allas liimataan kiinni.

Suojaa pöytälevy maalarinteipillä huullosreunaa vasten. Paina teippi kunnolla kiinni.

3 Pursota reilu liimavana huuloksen pohjalle. Silota vana lastalla niin, että huuloksen pohja tulee katettua 1 mm kerroksella kauttaaltaan.

Ilmastointiteippi suojaa altaan reunaa (maalariinteippi ei kiinnity altaaseen).

4 Paina allas huulokseen ja kiristä helat niin, että allas puristuu tasaisesti saumamassaan. Tarkista, että altaan ja pöytälevyn välistä pusertuu liimaa/saumamassaa ulos. Jos näin ei käy, on huullos jälkisaumattava.

5 Poista teippi tunnin sisällä, kun saumamassa on kovettunut sen verran, että sauma ei vaurioidu. Tämän jälkeen sauma saa kovettua vuorokauden, ennen kuin töitä jatketaan.

6 Sauman kovettuttua se leikataan pöytälevyn tasoon. Käytä katko-teräveistä, jonka terä "liukuu" tasaisesti altaan yläreunaa pitkin. Pöytälevy voidaan myöhemmin käsitellä öljyllä.

Allas on käytännöllisesti ja tyylikkäästi upotettu liimaamalla millimetrin syvyydelle pöytälevyyn.